

3. STØRST AV ALT – TROSOPPLÆRINGENS INNHOLD

Så blir de stående, disse tre: tro, håp og kjærlighet. Men størst blant dem er kjærligheten.
(1 Kor 13,13)

«Størst av alt» fokuserer på barnets plass i Guds rike og på tro, håp og kjærlighet som kjernen i trosopplæringen. Kjærligheten er det sentrale verdibegrep som beskriver både hvordan Gud er og hvordan vi utfordres til å møte hverandre.

Sentrum i trosopplæringens innhold

Og ved dette ble Guds kjærlighet åpenbart blant oss, at Gud sendte sin enbårne Sønn til verden for at vi skulle leve ved ham. Ja, dette er kjærligheten, ikke at vi har elsket Gud, men at han har elsket oss og sendt sin Sønn til soning for våre synder. Mine kjære, har Gud elsket oss slik, da skylder også vi å elske hverandre. (1 Joh 4,9–11)

Jesus Kristus viser oss Guds nåde i sannhet og kjærlighet. Guds nåde og kjærlighet bærer oss og forplikter oss til å elske vår neste som oss selv. Trosopplæringen skal dermed alltid ha et fokus på det mest sentrale i kristen tro: Guds kjærlighet i Jesus Kristus. Alle er kalt til å leve og vokse i denne troen som gis i dåpen. Trosopplæringens hovedoppgave er å lære å holde alt det Jesus har befalt oss, så vi lever i tro virksom i kjærlighet.

En systematisk og sammenhengende trosopplæring innebærer en kontinuerlig utviklings- og læringsprosess som hele tiden preges av troens sentrum. Det skjer ved at kirkens overleverte tro og tradisjoner møter barn og unge der de er og gir hjelp til livstolkning og impulser til å leve ut troen i hverdagen.

Også Det gamle testamentet beskriver hvordan Guds folk skulle preges av og dele troen gjennom livslang læring:

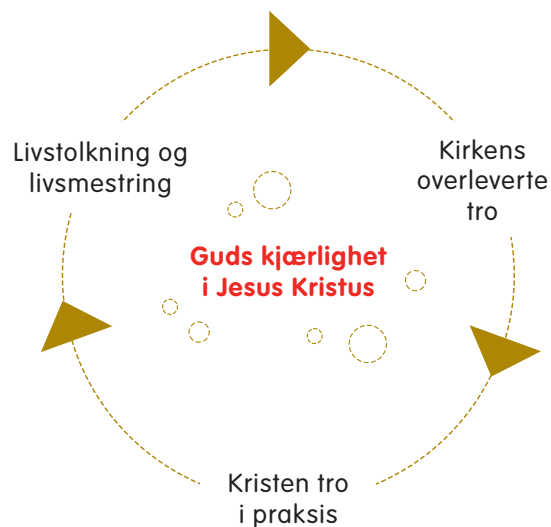
Hør, Israel! Herren er vår Gud, Herren er én. Du skal elske Herren din Gud av hele ditt hjerte og av hele din sjel og av all din makt. Disse ord og bud som jeg gir deg i dag, skal du bevare i ditt hjerte. Du skal gjenta dem for dine barn og tale om dem når du sitter hjemme og når du går på veien, når du legger deg og når du står opp. Bind dem på hånden som et merke og ha dem på pannen som en minneseddel. Skriv dem på dørstolpene i huset ditt og på portene dine.
(5 Mos 6,4-9)

Troens karakter uttrykkes med dette som et kjærlighetsforhold. Bekjennelsen og kjærligheten til Gud uttrykkes gjennom hverdagens ritualer på en identitetsskapende måte. Vi skal bevare bekjennelsens ord i hjertet og formidle dem til barna. Bekjennelsen skal prege hele livet, forholdet til våre nærmeste og til andre mennesker.

Aspekter ved trosopplæringens innhold

Beskrivelsen nedenfor av trosopplæringens innhold søker å holde sammen den enkeltes livssituasjon, kirkens overleverte tro og et fokus på kristen tro i praksis. Dette innebærer at barn og unge i trosopplæringen skal møte de mest sentrale elementer i troen med ulike innfallsvinkel ut fra sammenheng og alder. Til sammen legger de ulike aspektene til rette for kunnskap, erfaring og refleksjon.

Trosopplæringens innhold utfoldes i de ulike aspektene som illustrert i modellen under.

Livstolkning og livsmestring

Trosopplæringen skal knytte til barn og unge sin livssituasjon og formidle troen slik at de dømte kan se sitt liv og sin virkelighet i lys av troen på den treenige Gud. Slik kan hver enkelt se sitt liv og sin fortelling i sammenheng med den store fortellingen om hvordan Gud handler i og gjennom historien. Livstolkning innebærer å utvikle seg i relasjon til Gud, til seg selv og andre mennesker og i forhold til skaperverket. Dette gir utrustning til å leve livet i hverdag og høytid, i sorg og glede, i krise og opp-

brudd, alene og i fellesskap. Livsmestring handler ikke om å lykkes i livet, men å bli utrustet til å møte livet både i medgang og i motgang.

Kirkens overleverte tro

Trosopplæringen skal formidle kirkens tro slik den kommer til uttrykk i Bibelen, bekjennesskriftene og i gudstjenesten. Vår kirkes undervisningstradisjon har særlig fremhevet trosbekjennelsen, bønnene og budene som sentrale i kirkens formidling. Kjennskap til sakramentene og kunnskap om kirkens historie og ulike tradisjoner, også samiske, er viktige element.

Kristen tro i praksis

I dåpen er vi født til å leve et nytt liv i Kristus. Å leve dette nye livet og utøve den kristne tro er en viktig del av trosopplæringens innhold. Troen øves blant annet gjennom bønn, feiring av gudstjeneste, gjennom lesning av Bibelen og i tjeneste og etterfølgelse. En slik innføring i troen gjennom praksis gir hjelp til å leve livet i lys av Kristi kjærlighet og nåde. Kristen tro praktiseres i hverdagen gjennom å være medmenneske og medarbeider i familien, kirken og samfunnet ut fra hver enkelt sine forutsetninger.

Uttegning av aspektene ved trosopplæringens innhold

Trosopplæringens innhold har ulike aspekter som må holdes sammen for å gi helhetlig læring gjennom totalformidling: livstolkning og livsmestring, kirkens overleverte tro og kristen tro i praksis. Aspektene er tegnet ut i tre kolonner til hjelp når konkrete tema skal fordeles på ulike tiltak og samvær i trosopplæringen. Alle aspektene skal være med i ethvert tiltak og sees i lys av hverandre. I kolonnene er temaene ikke satt opp kronologisk eller i en direkte sammenheng med hverandre på tvers. Det er ikke en uttømmende liste, men den gir hjelp til å sikre at hovedelementene i trosopplæringen ivaretas i løpet av atten år. Mange av innholds-elementene er av en slik art at de vil være gjennomgående i trosopplæringen.

LIVSTOLKNING OG LIVSMESTRING	KIRKENS OVERLEVERTE TRO	KRISTEN TRO I PRAKSIS
Trosopplæringen skal fremme opplevelsen av egenverd og legge til rette for at barn og unge kan se seg som skapt, elsket og holdt oppe ved Guds kjærlighet.	Gjennom trosopplæringen skal barn og unge lære å kjenne den treenige Gud og Bibelen som Guds ord, og andre sentrale uttrykk for kirkens overleverte tro.	Gjennom trosopplæringen skal barn og unge arbeide med hva det vil si å elske Gud, seg selv og sin neste.
Livs - og troshistorie Barn og unge skal arbeide med å finne et språk for sin egen livs- og troshistorie i lys av troen de er døpt til.	Første trosartikkel Barn og unge skal arbeide med hva det innebærer at Gud er vår skaper. <ul style="list-style-type: none"> • Gud har skapt oss, jorden og universet • Guds omsorg for den verden han har skapt • Menneskeverd og menneskesyn • Forvalteransvar • Glede og takknemlighet over skaperverket Andre trosartikkel Barn og unge skal få inngående kjennskap til Jesus og hans frelsesverk.	Bønn Barn og unge skal få erfaring med ulike bønner og ritualer hvor kristen tro uttrykkes. Gjennom trosopplæringen skal de selv lære å be. Gudstjenestefeiring Barn og unge skal delta i gudstjenesten og menighetens fellesskap gjennom bønn,

De store spørsmålene

Barn og unge skal få mulighet til refleksjon og undring omkring livets store spørsmål.

Personlig vekst

Trosopplæringen skal stimulere allmenndannelse, personlig vekst og ansvarlig livsførsel.

Sentrale dimensjoner ved menneskelivet

Barn og unge skal arbeide med dimensjoner ved menneskelivet som for eksempel:

- Selvbilde og identitet
- Vennskap og relasjoner
- Selvstendighet og tilhørighet
- Kjærlighet og samliv
- Kropp og seksualitet
- Fysisk og psykisk helse
- Følelser og grenser
- Sorg og tap
- Død og håp
- Godt og ondt
- Økonomi
- Utdanning og yrkesvalg

- Jesus som Guds sønn
- Inkarnasjonen
- Jesu død, oppstandelse og himmelfart
- Jesu gjenkomst og dom
- Forsoning og frelse
- Jesus som venn og Herre

Tredje trosartikkel

Barn og unge skal kjenne til og få en forståelse av:

- Den verdensvide kirke og den lokale menighet
- Det allmenne prestedømme
- Tro og kjærlighet som Den hellige ånds gaver
- Tilgivelse
- Nådegavene, Åndens frukter
- Håpet om oppstandelse og evig liv

Fadervår og bønn

Barn og unge skal lære Fadervår og kjenne andre uttrykk for bønn.

Sakramentene

Barn og unge skal lære om dåpen og nattverden som sakramenter og grunnlag for troens liv.

Bibelen

Barn og unge skal bli kjent med Bibelens oppbygning og frelseshistorie med en særlig vekt på evangeliene og fortellingen om Jesu liv, død og oppstandelse.

- Skapelse og syndefall
- Fedrehistorien
- Utvandringen fra Egypt
- Utvalgte fortellinger fra kongetiden
- Utvalgte salmer
- Utvalg fra profet- og visdomslitteraturen
- Fortellinger om sentrale kvinner og menn
- Job og lidelsens problem
- Evangelienes fortellinger om Jesu liv, død og oppstandelse med særlig vekt på tekstene knyttet til jul, påske, himmelfart og pinse
- Jesu lignelser og undervisning
- Underfortellingene
- Misjonsbefalingen
- Apostlenes gjerninger
- Utvalg fra brevlitteraturen

Etikk

Barn og unge skal kjenne det dobbelte kjærlighetsbud, de ti bud, den gyldne regel og andre uttrykk for kristne verdier. Barn og unge skal arbeide med etiske spørsmål i lys av kristen tro og frihet.

Kirken

Barn og unge skal få kunnskap om og kjennskap til kirken de tilhører og til samisk kirkeliv.

- Historie, symboler og ritualer
- Kirkeårets høytider og merkedager
- Kirkekunst, kultur og musikk
- Misjon

sang, tilbedelse, bekjennelse, nattverd og meditasjon over Guds ord.

Bibellesning

Barn og unge skal lære å kjenne og bruke Bibelen til hjelp, trøst og veiledning.

Sang og musikk

Barn og unge skal få anledning til å uttrykke tro, tvil, tilbedelse, glede og klage gjennom salmer, lovsang og musikk.

Diakoni

Barn og unge skal få delta i kirkens diakonale virksomhet uttrykt gjennom nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp for rettferdighet. Barn og unge skal få oppleve omsorg og gjestfrihet.

Misjon og økumenikk

Barn og unge skal få oppleve og delta i arbeid med misjon og oppleve det verdensvide kirkelige fellesskap.

Tilgivelse

Barn og unge skal arbeide med tilgivelse: å være tilgitt, be om tilgivelse, å tilgi. Unge skal få anledning til å gå til samtale, sjelesorg, og skrifte.

Faste og forsakelse

Barn og unge skal få impulser til å leve enkelt og se egne behov i lys av fellesskapets beste.

Medarbeiderskap

Barn og unge skal få praktisere sin tro gjennom aktiv deltakelse og medarbeiderskap i kirke og samfunn.